

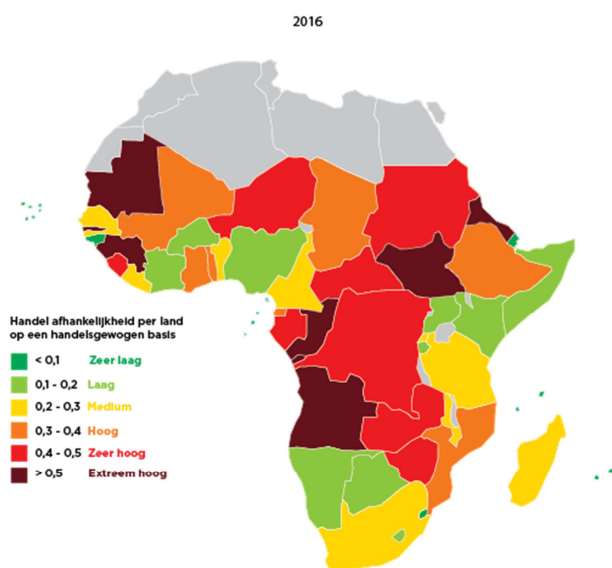
Brussel, 7 november 2017

China's ambities in Sub-Saharaans Afrika: bilaterale handelsrelaties moeten in evenwicht gebracht worden

Risicovolle handelsafhankelijkheid van grondstofexporterende landen en sectoren

Bijna twintig jaar na het eerste forum voor samenwerking tussen China en Afrika, zijn de relaties tussen de twee regio's nog steeds onevenwichtig. De bilaterale handel kende de afgelopen tien jaar een ware boom (in totaal 123 miljard USD in 2016), die tot 2014 te danken was aan de export. Deze export is sinds de piek met maar liefst 51% gedaald en de regio heeft nu een handelstekort met China. Terwijl de export voornamelijk geconcentreerd blijft op natuurlijke rijkdommen (90% van de export naar China), is de import meer gediversifieerd met geproduceerde goederen, transportmaterieel en machines (51% van het totaal). Mineralen en edelmetalen volgen hierop. Deze onbalans in de handel vergroot de kans op de Hollandse ziekte, waarbij de lokale productie daalt door de economische ontwikkeling van grondstoffen.

De vertraging van de Chinese economie en de heroriëntatie van het groeimodel naar privéconsumptie, uit zich in een afnemende vraag naar grondstoffen uit Afrika. Dit zal grote gevolgen hebben voor exporteurs. Volgens de berekeningen van de economen van Coface had Sub-Saharaans Afrika met 0,24 (op een schaal van 0 tot 1) een beduidend hogere exportafhankelijkheidsratio in 2016 dan andere opkomende landen. Ter vergelijking: de ratio voor Zuidoost-Azië (één van de grootse handelspartners van China) bedroeg 0,16 en die voor Rusland, Brazilië en India 0,19. Dit verschil is nog groter met de Europese Unie (0,07) en de Verenigde Staten (0,12).

Bron: Garcia Herrero & Casanova (2014), UNComtrade, Coface

Dat de landen die het meest geprofiteerd hebben van de Chinese expansie en de landen met een minder gediversifieerde economie de effecten van de lagere vraag meer zullen voelen, hoeft niet te verwonderen. Volgens de index van Coface zijn de landen met de grootste handelsafhankelijkheid juist de landen die ruwe olie exporteren. Sinds Zuid-Soedan in 2011 onafhankelijk werd verklaard, voert het land de lijst aan, op de voet gevolgd door Angola en Congo. Houtproducent Gambia ligt niet ver achter. Eritrea, Guinee en Mauritanië behoren ook tot de meest afhankelijke landen vanwege de export van metaalertsen (ijzer, koper, aluminium).

Diversificatie, het devies voor een duurzame win-winrelatie

Ondanks de sterke afhankelijkheid van de export naar China, kan de relatie tussen China en Afrika veranderen in een win-winsamenwerking. De exportkorf van Afrika diversifieert geleidelijk met verwerkte grondstoffen met hogere toegevoegde waarde, ruw hout en in mindere mate landbouwproducten (tabak, citrusvruchten, zaden en oliehoudende vruchten), die aan de behoeften beantwoorden van de opkomende middenklasse in China. Ook al verandert dit niet veel aan de kwetsbaarheid van grondstofrijke landen voor internationale prijsontwikkelingen, toch kan het de plaatselijke inkomens doen stijgen en werkgelegenheid en technologieoverdrachten bevorderen.

Diversificatie omvat ook FDI-stroom en leningen van China. Chinese investeerders beperken zich niet meer tot winningsactiviteiten, maar beleggen ook steeds vaker in diensten, verwerkende industrieën, transport en nutsbedrijven. Bestaande initiatieven zoals *One Belt, One Road*, zullen op lange termijn de verbindingen tussen de regio's verbeteren en de exportkosten verlagen.

FDI- en financiële stromen zijn echter veel kleiner dan handelsstromen. Afrikaanse landen die sterk afhankelijk zijn van China blijven daardoor zeer gevoelig voor een afnemende vraag of een verdere verlaging van de grondstofprijzen. Daarnaast is het een risico voor Afrikaanse regeringen om hun kwetsbaarheid voor veranderingen in het buitenlandbeleid van China en in de vraag van het land te vergroten, omdat de belangen van China in deze regio in de eerste plaats gebaseerd zijn op een complex netwerk van politieke en economische doelen.

"De laatste ontwikkelingen lijken in de goede richting te gaan, maar er moet nog het nodige worden gedaan om een 'onevenwichtig verstandshuwelijk' om te zetten in een partnerschap dat voor beide partijen voordelen oplevert", aldus Ruben Nizard, econoom van Coface verantwoordelijk voor Sub-Saharaans Afrika en medeauteur van de studie *China-Africa: will the marriage of convenience last?*.

PERSCONTACT

Kris DEGREEF - T. +32 (0)2 404 01 07 - kris.degrees@coface.com

Over Coface

Coface is een toonaangevende internationale kredietverzekeraar die wereldwijd meer dan 50.000 bedrijven beschermt tegen het risico op wanbetaling van hun klanten, zowel in hun thuisland als in hun exportmarkten. De groep wil de wendbaarste internationale kredietverzekeraar in de sector zijn, is actief in 100 landen, telt 4.300 werknemers en boekte in 2016 een geconsolideerde omzet van 1,411 miljard EUR. Coface publiceert elk kwartaal analyses van het risico van landen en sectoren. Daarvoor benut de maatschappij haar unieke kennis van het betalingsgedrag van bedrijven en de expertise van haar 660 kredietverzekeringspecialisten en kredietanalisten die dicht bij de cliënten en hun debiteuren staan.

www.coface.be

Coface SA noteert op Euronext Paris – Compartment B.
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

COFA
LISTED
EURONEXT